

KVINDEN OG SAMFUNDET

DANSK KVINDESAMFUND'S FORMAAL ER:

a) AT UDVIKLE OG DYGTIGGØRE KVINDER TIL DEN FULDMYNDIGE BORGERES ANSVAR OG ARBEJDE.

b) AT ARBEJDE FOR GENNEMFØRELSEN AF KVINDERS FULDE LIGESTILLING MED MÆND I FAMILIE, SAMFUND OG STAT. . . .

c) AT FORBEDRE KVINDERS OG BØRNS KAAR, SÆRLIG AD LOVGIVNINGENS VEJ.

◀ ◀ ◀ ◀ ◀ ◀ UDGIVET AF DANSK KVINDESAMFUND. ▶ ▶ ▶ ▶ ▶ ▶

36. AARG.

15. Maj 1920.

Nr. 9.

FORSØRGER-SPØRGSMAALET

Mange forskellige Aarsager har samvirket til at gøre Spørgsmaalet om Samfundets (Statens) Hjælp til Familie-, og Børneforsørgere saa brændende, at det sikkert maa komme i første Række blandt de sociale Spørgsmaal, som Lovgivningsmagten i den nærmeste Tid kommer til at beskæftige sig med.

Den tekniske, økonomiske og sociale Udvikling har med stigende Styrke drevet Kvinderne til aktiv Deltagelse i det Erhvervsliv, hvor Mændene tidligere var eneraadende, og derved i stor Udstrækning gjort dem baade til Selvforsørgere og Forsørgere for andre. Den samme Udvikling har i naturlig Sammenhæng hermed bevirket en Forskydning i de almindelige Lønningsprincipper, saaledes at Arbejdet mere og mere lønnes i Forhold til dets Værdi, mindre under Hensyn til Arbejderens Behov. Ogsaa i den private Erhvervsvirksomhed gaar Tendensen uvilkaarlig i den Retning.

Den nye Statstjenestemandsslov har da ogsaa taget Konsekvensen af denne Udvikling, dels ved Ligelønsprincippets Gennemførelse, dels ved at gøre Forskellen mellem Begyndelsesløn og Slutløn mindre end tidligere. Samtidig vinder den Betragtning mere og mere frem, ogsaa i vor Lovgivning, at Manden ikke mere opfattes som Hustruens Forsørger, idet hendes Arbejde, selv om det falder udelukkende inden for Hjemmets Grænser, dog anses for at have Selvforsørgelsesværdi. Hermed begrænses Forsørger-spørgsmaalet til kun at angaa Børneforsørgelse.

Den Omstændighed, at Arbejdet mere og mere lønnes i Forhold til dets Værdi i Stedet for under Hensyn til Arbejderens Behov giver imidlertid de unge og de ugifte Tjenestemænd og Arbejdere af begge Køn en langt gunstigere social Standard end de ældre Familieforsørgere. Det er derfor utvivlsomt nødvendigt at finde Midler til at lette Familieforsørgerne den — i Nutiden desuden stærkt stigende økonomiske Byrde ved at opføde og opdrage et større Antal

Børn. I modsat Fald vil den Nedgang i Børnefødslernes Antal, som de sidste statistiske Opgørelser udviser, sikkert fortsætte, sagtens med tiltagende Hurtighed. I 1910 var Børnefødslernes Antal 27,5 p. m., i 1919 var det sunket til 22,7 p. m., i 1910 var Fødselsoverskuddet 14,6 p. m., i 1919 kun 9,6 p. m. Fortsættes denne Nedgang blot med samme Styrke, vil der efter endnu to Deceniers Forløb intet Fødselsoverskud være. Hermed maa Statens Interesse i at komme Familieforsørgere til Hjælp anses for tilstrækkelig godtgjort.

Som Medlem af det af D. K. nedsatte Udvalg angaaende Spørgsmaalet: Statstilskud til Forsørgere, har jeg ment, at man burde søge Løsningen gennem en Art Forsikring; men da det vil være af Betydning, at saadanne Børnetilskud kan ydes hurtigst muligt, kan man naturligvis ikke lægge det rene Forsikringsprincip til Grund. Jeg skal nu søge saa kort som muligt at gøre Rede for de Principper, der har været ledende for mig, idet jeg bemærker, at jeg med megen Interesse har læst saavel Hr. Landstingsmand Steinckes Indlæg, der hviler paa de Principper, han har lagt til Grund for Spørgsmaalets Behandling i sin Bog „Fremtidens Forsørgelsesvæsen“, som Fru Gyrithe Lemches Forslag. Begge Forslag forekommer mig dog i Øjeblikket at være strandede paa den Omstændighed, at Staten absolut ingen Penge har og vistnok heller ikke er i Stand til at skaffe nogle til denne Opgaves Løsning.

Jeg skal saa vidt muligt afholde mig fra at gentage, hvad der tidligere er sagt. Bestemte Tal kan ikke angives for det Beløb, der skal skaffes til Veje da det i saa høj Grad beror paa, hvorledes man trækker Grænserne for Hjælpens Størrelse og for hvem, den skal ydes. Sætter man det imellem 75 og 100 Mill. aarlig, er det utvivlsomt for højt. Lad os blive ved de 75, der ifølge Statistisk Aarbog for 1919 udgør 3 pCt. af den samlede Nationalindtægt. Af disse 75